

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 6 december 2022

Programma - Duurzaamheid

11 2022_B&W_00908 Informatienota over het traject Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 naar 2.0 en verder - informeren

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer J.H. Bats, Burgemeester en voorzitter; de heer M. Smit, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer B. Harmsma, Wethouder; de heer Marcel Scheringa, Wethouder; de heer Marco de Graaf, Gemeentesecretaris

Afwezig:

mevrouw J.C. de Groot, Secretaris; mevrouw Henriëtte de Jong, Plaatsvervangend gemeentesecretaris

Samenvatting

Met deze informatienota wordt u meegenomen in het traject van het Klimaatakkoord naar de Regionale Energie Strategie (RES). Ook wordt een doorkijk gegeven naar de RES 2.0. Op weg naar de RES 2.0 zijn er twee belangrijke momenten: Het aanbieden van de RES voortgangsmonitor op 1 juli 2023 en het vaststellen van de RES 2.0 in december 2023. Het totale bod van de regio voor de RES 2.0 is gelijk aan het RES 1.0 bod. Wel wordt alle gemeenten in de RES regio West Overijssel gevraagd om opnieuw te kijken naar de verdeling van opwek via zon en via wind. Dit, omdat het aandeel wind in het bod achterblijft bij de gemaakte afspraken in het Hoofdpijnenakkoord.

Informatienota

Inleiding

Met deze informatienota wordt uw raad meegenomen in het traject van het Klimaatakkoord naar de Regionale Energie Strategie (RES). Ook wordt een doorkijk gegeven naar de RES 2.0. Het streven is om deze in december 2023 ter vaststelling aan de gemeenteraad aan te bieden.

Doel

Op basis van het op 28 juni 2019 door het Rijk gesloten Klimaatakkoord heeft het kabinet bij 30 RES-regio's de opgave neergelegd om gezamenlijk een bod voor 35 Twh aan stroom uit zon en wind op land in te dienen en dit uiterlijk in 2030 te realiseren. Dit bod en de invulling daarvan moeten bijdragen aan de invulling van de landelijke en globale doelstellingen gerelateerd aan de begrenzing van de opwarming van de aarde.

Verloop

De gemeente Steenwijkerland is onderdeel van de RES regio West Overijssel. Het procesverloop van de RES binnen onze gemeente kan als volgt samengevat worden:

Het RES proces is bestuurlijk gestart met de behandeling van de concept RES in de Politieke Markt van 19 mei 2020. In de concept RES is vanuit onze gemeente een bod opgenomen van 171 GWh. Dit bod sloot aan bij de Steenwijkerlandse energiebehoefte in 2017 en bestond uit een deel zon op dak en een deel zon op land.

Als tussenstap, in de aanloop naar de RES 1.0, is er voor gekozen om als gezamenlijke lokale overheden, verbonden aan de RES regio West Overijssel, een Hoofdpijnenakkoord op te stellen én vast

te stellen. In dit Hoofdlijnenakkoord, dat op 21 april 2021 door de Gemeenteraad is vastgesteld, is het gezamenlijke RES bod ad 1,8 TWh van de Regio West Overijssel herbevestigd en is het streven van een regionale verhouding van 60% wind en 40% zon geformuleerd. Ook is in dit akkoord de afspraak gemaakt dat de verschillende lokale overheden zoekgebieden voor zowel zon als wind zouden aanwijzen. Steenwijkerland heeft die zoekgebieden voor zon al aangewezen.

Vervolgens is in de RES 1.0 het gezamenlijke RES bod van de Regio West Overijssel gehandhaafd op 1,8 TWh, inclusief het bod van de gemeente Steenwijkerland van 171 GWh. Deze RES 1.0 is op 22 juni 2021 door de Gemeenteraad vastgesteld. Overigens is het regiobod voldoende hoog om aan de eis, die aan de voorkant aan de 30 RES regio's is gesteld, te voldoen.

In de RES 1.0 zijn ook een aantal elementen opgenomen waaraan de zon- en windprojecten moeten worden getoetst. Dit zijn de maatschappelijke acceptatie, de ruimtelijke kwaliteit en de maatschappelijke kostenefficiëntie. Met dit laatste wordt bedoeld dat de bij de uit te voeren projecten zoveel mogelijk gebruik moeten worden gemaakt van de beste / modernste technieken in combinatie met zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Stand van zaken en nog te doorlopen vervolgstappen

Na de RES 1.0 wordt nu toegewerkt naar de RES 2.0. Gebleken is dat voor de RES 2.0 een MER plicht geldt. Met andere woorden: voordat de RES 2.0 vastgesteld kan worden moet er een Milieu Effect Rapportage plaats vinden. Dit betekent voor de vaststelling van de RES 2.0 dat deze nu in twee stappen zal plaats vinden. Op 1 juli 2023 zal een Voortgangsdokument RES 2.0 opgeleverd worden. Daarin zal onder meer de huidige stand van zaken met betrekking tot de invulling van het RES bod een plaats krijgen. Vervolgens is het streven om in december 2023 het Herijkingsdocument RES 2.0 op te leveren, waarin ook de uitkomsten van de MER worden meegenomen.

Overigens blijven de afspraken uit de RES 1.0 onverminderd van kracht. Er vindt dus alleen een verschuiving plaats van het oplevermoment voor het Herijkingsdeel vanwege de procedurele termijnen voor de Plan MER.

Voor dit moment wordt nog steeds uitgegaan van een kaderstellend totaal bod van 35 TWh. Gelet op de voorziene ontwikkelingen in de toekomstige energiebehoefte (onder andere verdergaande elektrificatie van warmte en mobiliteit) is de verwachting dat voor de toekomst die kaderstelling nog aangepast zal worden. Volgens de Tussenstand RES West-Overijssel van 1 juli 2022 (zie informatienota van 12 juli), blijkt dat er een achterstand is in planning en realisatie, zowel op RES niveau als op het niveau van onze gemeente.

Naarmate de tijd voortschrijdt zal de urgentie voor de realisatie van het bod van de gemeente Steenwijkerland in 2030 toenemen. Het is dan ook zaak om als gemeente hierbij de vinger aan de pols te houden en daar waar mogelijk cq noodzakelijk lokale initiatieven te ondersteunen, te stimuleren en te faciliteren.

Extra aandachtspunt binnen onze RES regio is de afgesproken verhouding tussen opwek via windenergie en zonne-energie. In het Hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat op RES niveau een verhouding wind-zon nagestreefd wordt van 60% wind en 40% zon. Op basis van de huidige plannen ligt de verhouding op 32% wind en 68% zon (zie informatienota 12 juli). Alle gemeenten in de RES regio wordt gevraagd opnieuw te kijken naar de windambitie en die waar mogelijk te versnellen, uit te breiden of, indien nog niet meegenomen, te heroverwegen.

Kernboodschap

Met deze nota wordt de Gemeenteraad geïnformeerd over het verloop én het vervolg van de Regionale Energie Strategie van de Regio West Overijssel. Ook wordt de urgentie en de noodzaak aangegeven van het tijdig realiseren van ons bod. Tevens wordt alle gemeenten in onze RES regio gevraagd om te onderzoeken of het aandeel win in het bod kan worden vergroot.

Consequenties voor de gemeente

Als gevolg van de MER plicht, gerelateerd aan de RES, wordt de bestuurlijke behandeling van de RES 2.0 opgesplitst in twee onderdelen momenten, te weten de behandeling van het Voortgangsdokument en de behandeling van het Herijkingsdocument.

Er geldt een inspanningsverplichting om ons RES bod daadwerkelijk te halen. Tevens wordt ons gevraagd om opnieuw te bekijken of opwek via windenergie in te passen is in ons lokale beleid.

Communicatie

Niet van toepassing

Vervolg

U ontvangt medio 2023 een Voortgangsdokument RES 2.0 en ultimo 2023 een Herijkingsdocument RES 2.0. In de aanloop naar het Herijkingsdocument zal ook verkend worden of opwek via windenergie onderdeel van ons bod kan worden.

Besluit

In te stemmen met de informatienota over het traject van het Klimaatakkoord naar de Regionale Energie Strategie (RES).